

1. **számvitel:** A számvitel a gazdálkodási folyamatokkal és állapotokkal kapcsolatban megjelenő információigények kielégítésének egyik eszköze, amely magában foglalja a megtörtént gazdálkodási események, illetve az azok következtében kialakult állapotok megfigyelését, numerikus leképezését, feljegyzését, értékelését, valamint az adatoknak egy erre a célra létrehozott zárt rendszerben való feldolgozását, bemutatását, végül az így nyert információk korábbi, vagy más rendszerekben előállított információkkal való összevetését, elemzését.
2. **számviteli információ:** a vállalkozások gazdálkodását megbízhatóan és valósan ábrázoló vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi adatok halmaza. Az információ értékformát ölt, számszerűsíthető, előállítási folyamata megfelelő bizonylatokkal alátámasztható.
3. **információigénylők:** külső szereplők, a gazdálkodótól jogilag is elhatárolt személyek, szervezetek, illetve intézmények, akik olyan információkért fordulnak a vállalkozáshoz, amelyek a számvitel rendszerében állíthatók elő
4. **vagyoni típusú információ:** statikus állapotot rögzít, alkalmas a vagyon aktuális értékének, összetevőinek adott módszerekkel történő meghatározására, de fejlődési információkhoz csak összehasonlítás alapján (több statisztikai adat időben eltérő rögzítésével) tudunk hozzáférni.
5. **pénzügyi információ:** a likviditási állapot felméréséhez alapot biztosító információk első megközelítésben ugyancsak statikus jelleget mutatnak, de a belőlük levonható következtetések, a pénzügyi adatok - a vagyon összességén belül elfoglalt - sajátos helyzetéből adódóan előretekintésre jobban felhasználhatók.
6. **jövedelmezőségi típusú információ:** a jövedelmezőségi helyzet egyrészt utal egy jelenlegi állapotra, azokra a körülményekre, amelyek között a gazdálkodó tevékenységét folytatja, valamint bemutatja azokat a jövőbeni kilátásokat, amelyek meghatározzák a tevékenység alapján elérhető jövedelmi viszonyokat. Ebből az aspektusból tekintve a jövedelmezőségi (jövedelmi) információk dinamikus jellemzőket mutatnak.
7. **számvitel részei hagyományos megközelítése:** ebben a felfogásban a számvitel a következő részekre tagolódik:

<ul style="list-style-type: none"> - könyvvitel (könyvvezetés) - költség és önköltségszámítás <li style="padding-left: 20px;">beszámolási, pénzügyi- <li style="padding-left: 20px;">jelentési rendszer 	}	Az előzőekhez kapcsolódó bizonylati rendszer
---	---	--
8. **számvitel részei funkcionális (modern) megközelítése:** ebben a formában - jelenleg - két részt különböztetünk meg:
 - Pénzügyi számvitel
 - Vezetési (vezetői, menedzsment) számvitel
9. **pénzügyi számvitel:** kereteit, adattartalmát a gazdálkodástól független, külső előírások (normák, törvények, standardok) határozzák meg. Ebben a funkciójában a pénzügyi számvitel tevékenysége a piaci szereplők érdekeinek felel meg.

10. **vezetői számvitel:** míg a pénzügyi számvitel önmagában is elegendő az adott gazdálkodóra vonatkozó információs igények előírt szintjének biztosítására, addig a vezetői számvitel csak a pénzügyi számvitelhez kapcsolódva, annak információtartalmára építve működtethető. A vezetési számvitel keretei nem kerülnek önálló szabályozásra, tartalmát szakmai vonatkozású köztársaságok foglalják keretbe. Információit elsősorban a gazdálkodás belső szintjein, jellemzően az irányításban használják fel, ezért is mondhatjuk el, hogy alapvetően a vállalkozásokon belül került kialakításra, mint a vezetői információs rendszer egyik lényeges eleme.
11. **kontinentális gyakorlat:** A kontinentális országok szabályozása kodifikált jogon alapul, így a törvények, rendeletek a meghatározók. Általában deduktív levezetéssel - a szabályozásból kiindulva - közelítik meg a kérdéseket. A beszámolási rendszer, az adóztatás és a társasági jog összekapcsolódására való törekvések figyelhetők meg.
12. **angolszász megközelítés:** A kontinentális Európán kívül (Egyesült Királyság, Írország) - de sok esetben ide sorolva Hollandiát, esetenként Dániát is - a bírói jogalkotásból ítélkeznek (precedensjog) és induktívan, az egyedi esetekből indulnak ki, általánosan megfogalmazott szabályok alapján. Sok információt hoznak nyilvánosságra, mivel a tőzsdék, a befektetők szerepét és ezen valós információkkal történő kiszolgálását tekintik fontos feladatnak.
13. **Nemzetközi Számviteli Standardok** (International Accounting Standards = IAS): célja a különböző országokban készített beszámolók egységesítése olyan módon, hogy a számviteli elveket, értékelési eljárásokat, számbavételi technikákat, valamint a közzétételi, bemutatási módszereket, adott esetben alternatív megoldással fogalmazza meg. Ezek az előírások nem kötelező jellegűek, nem pótolják és nem is bírálják az egyes országok saját számviteli szabályozását.
14. **EU direktívák:** elvi megközelítések, amelyek kötelező érvényűek az EU tagállamokban meghatározott jogi formában működő vállalkozásokra vonatkozóan. A beszámolóra minimumkövetelményeket írnak elő.
15. **US GAAP** (Általánosan Elfogadott Számviteli Elvek): előírásai lényegesen szigorúbbak a Nemzetközi Számviteli Standardok megfogalmazta szabályoknál. Az amerikai szabályozás nem fogadja el más normarendszerek alkalmazását: minőségileg nem tartja megfelelőnek azokat. Kötelező az US GAAP alkalmazása az amerikai, kanadai, ausztrál és japán tőzsdéken megjelenő társaságok számára. Úgynevezett „esetjog”, ahol az egyes szabályokhoz csatolásra kerültek a kapcsolódó korábbi bírósági döntések is.
16. **Nemzetközi Beszámolókészítési Standard** (IFRS): kialakításának keretében - a nagy normarendszerek közelítése kezdődik meg úgynevezett konvergencia-program alapján. Ennek eredményeképpen várható, az alapvető szabályok megfogalmazásában közös „nyelven” fognak beszélni a nagy gazdaságok (USA, EU), illetve csatlakoznak hozzájuk a fejlett országok is.
17. **számviteli törvény:** a magyarországi számviteli szabályozás a számviteli törvényre épül, amely meghatározza a gazdálkodás gyakorlatához kötődő fogalmakat, részletesen szabályozza a beszámoló összeállítását, az abban szereplő információk tartalmi, értékelési, formai megjelenítését, a könyvvizelési kötelezettséget, nevesíti a számviteli alapelveket, a nyilvánosságra ho-

zatalra és a közzétételre vonatkozó előírásokat fogalmaz meg, továbbá intézményesíti a könyvvizsgálat kapcsolódó szabályozását, meghatározza a számviteli szolgáltatás tartalmát.

18. **gazdálkodó:** A piacgazdaság keretei között működő szereplőt a szabályozás gazdálkodóként nevesíti. A gazdálkodók fogalmkörébe sorolandók: a vállalkozó, az államháztartás szervezetei, a Magyar Nemzeti Bank, az egyéb szervezetek, illetve természetes személyek által alapított egészségügyi, oktatási és szociális intézmények.
19. **vállalkozó:** saját nevében és saját kockázatára nyereség (vagyon) szerzés céljából, üzletszerűen, ellenérték fejében termelő vagy szolgáltató tevékenységet végez. A vállalkozók körébe ipari, szolgáltató, mezőgazdasági, kereskedelmi, stb. társaságok mellett a hitelintézetek és a biztosítótársaságok is beleértendők.
20. **üzleti év:** A beszámolás - a beszámoló összeállítása - egy időszakot fog át, az időszak eseményeiről tájékoztat. Magát az időtartamot, amelyről a beszámoló készül üzleti évnak nevezzük. A gazdálkodási gyakorlatban az üzleti év általában egy naptári év, amelynek fordulónapja december 31.
21. **mérlegkészítés időpontja:** A fordulónap és a letétbe helyezés határnapja között a vállalkozások saját hatáskörükben döntenek a mérlegkészítés időpontjáról, amely azért számít jelentős dátumnak, mert az üzleti évet érintő, a mérlegkészítés időpontjáig megismert (hozzáférhetővé vált, alátámasztott) információkat is figyelembe kell venni a beszámoló összeállításakor.
22. **beszámolási kötelezettség:** a gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, az üzleti év könyveinek lezárását követően, a törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni. Cél: megbízható valós összkép biztosítása a vagyonról, annak összetételéről, a pénzügyi helyzetről és a tevékenység eredményéről.
23. **beszámoló:** a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről a valóságnak megfelelően mutatja be, foglalja össze az információkat. A célja az, hogy a vállalatról megbízható és valós képet kapjanak a beszámoló felhasználása során az érdekeltek, az információ-igénylők.
24. **éves beszámoló:** a beszámolási rendszer alapvető eleme, amelyet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozásoknak kell összeállítani és a fordulónapot követő 150 napon belül letétbe helyezni. Részei: mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet. Nem része (nem is kell letétbe helyezni) a beszámolóval egyidőben elkészítendő üzleti jelentést.
25. **Sajátos egyszerűsített éves beszámolót** készíthet az a könyvvizsgálatra nem kötelezett jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, korlátlan mögöttes felelősséggel működő egyéni cég, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:
 - a mérlegfőösszeg a 65 millió forintot,
 - az éves nettó árbevétel a 130 millió forintot,
 - az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 10 főt.

26. **egyszerűsített éves beszámoló:** amelynek - az éves beszámoló helyett történő - összeállítása lehetőség a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások számára. Nem élhet ezzel a részvénytársaság, a konszolidálásba bevont vállalkozás, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, és a naptári évtől eltérő üzleti évet választó vállalkozás. További - nagyságrendi - feltételt jelent, hogy az egyszerűsített éves beszámolót összeállító vállalkozásnál a következő három mutatóérték közül kettő nem lehet magasabb a hozzárendelt határértéknél: mérlegfőösszeg, éves nettó árbevétel, foglalkoztatottak létszáma (tárgyév, átlagos).
27. **összevont (konszolidált) éves beszámoló:** amelyet olyan (anya)vállalat kell - a saját éves beszámolója mellett - összeállítson, amely egy vagy több más vállalatban meghatározó befolyást gyakorol, bevonva ebbe a beszámolóba a közös vezetésű vállalatban meglévő tőkerészesedését is. Magának az összevonásnak az a célja, hogy a jogilag önálló, de a közöttük fennálló kapcsolatból következően gazdaságilag együttesen fellépő vállalkozások tevékenységének bemutatását egy olyan egyesített beszámolóban tegyék meg, amelyből kiszűrték a belső kapcsolatok következtében megjelenő halmozódásokat.
28. **egyszerűsített beszámoló:** amelyet az egyszeres könyvvitelt vezető, adott nagyságrendet (éves nettó árbevételhez kötve) el nem érő jogi személyiség nélküli vállalkozások, egyéb szervezetek választhatják. Vállalkozói körben 2004-től nem választható. Részei: az egyszerűsített mérleg, az eredménylevezetés.
29. **könyvvezetés:** a könyvvitel foglalja magában azokat az eljárásokat, amelyek elfogadott módon képesek a számviteli információk - elvárt igényeknek eleget tevő - előállítására, nyilvántartására. A könyvvitel két rendszere: a kettős, valamint az egyszeres könyvvitel.
30. **kettős könyvvitel:** a vagyonban bekövetkezett változásokat folyamatosan, zárt rendszerben rögzíti. A vagyont és annak változásait a megjelenési forma és a származás szempontjából megközelítve dolgozza fel, a gazdasági események hatásait legalább két helyen mutatja be.
31. **egyszeres könyvvitel:** a pénzmozgásra koncentrálva, ún. pénzforgalmi szemléletben könyvel, az egyes események ennél a megoldásnál is két helyen - amelyek közül az egyik pénzmozgással függ össze - kerülnek be a nyilvántartásba, így részleges kettős könyvvitelnek is tekinthető. Fő nyilvántartási technikája a naplófőkönyv és a pénztárkönyv.
32. **vagyon:** javak összessége, megjelenítésekor mindig valamilyen értékkel bíró, adható-vehető (forgalomképes) dolog. A számviteli felfogás egy adott időpontban rendelkezésre álló (meglévő), tényezőkre bontható, forgalomképes részekből álló, külső megítélés szerint is értékkel bíró elemek halmazát jelenti.
33. **külső kontroll elve:** a számviteli filozófia fontos eleme, a racionalításra, a gyakorlatias, megközelítmódra utal. Minden beszámolóban szereplő tételnek külső, független szereplő által elfogadottnak kell lennie.
34. **aktívák:** eszközök, azok a vagyonrészek, amelyeket a gazdálkodási folyamatban adott időpontban elfoglalt helyük, betöltött rendeltetésük alapján azonosítunk és értelmezünk

35. **passzívák:** források, azok az elemek – amelyek a vagyont eredetük, származásuk szerinti bontásban értelmezi
36. **mérleg:** az eszközöket és forrásokat számviteli okmányba foglalva a vagyonról szóló kétoldalú kimutatás. Egy statikus számviteli dokumentum, amely a vagyon elemeit rögzíti adott időpontra vonatkozóan, összesítve, pénzértékben kifejezve. Szerkezetét, tagolását a számviteli törvény írja elő.
37. **leltár:** jegyzékszerű vagyonkimutatás, a mérlegben szereplő adatok alátámasztására szolgál. Azt jelzi, hogy a mérlegben felsorolt tételek a valóságban is rendelkezésre állnak. A vagyon elemeinek felsorolása mellett a létezés igazolását - a felelős személy(ek) aláírását - is magában foglalja. A számviteli szabályok megkövetelik, hogy a leltár tételesen és ellenőrizhető módon tartalmazza az eszközöket és a forrásokat mennyiségben és értékben is. A leltár részletes kimutatás, amely a mérleghez hasonlóan adott időpontra vonatkozik.
38. **leltározás:** a tevékenység, amely a leltár összeállítására irányul
39. **bekerülési érték:** A mérlegtételt megalapozó esemény felmerülésekor az adott eszközt vagy forrást ellentételező érték. Az eszközök esetében az eszköz megszerzéséhez - megvásárlásához, átvételéhez, felleléséhez, előállításához - hozzákapcsolható valamennyi figyelembe vehető tétel, így a vételár, a szállítási-, rakodási-, szerelési-, üzembe helyezési költségek; a közvetítési díjak; kapcsolódó adók, vámterhek. A forrásoknál a szerződések, számlák, határozatok (kivételesek) alapján elismert, a nyilvántartásokba bejegyzett érték.
40. **értékcsökkenés:** A tárgyi eszközök és immateriális javak jellegükből következően hosszabb időszak alatt használódnak el, fizikai kopásuk, az adott fejlettségi szinthez viszonyított technológiai jellemzőik avulása hosszabb, tervezhető folyamat eredménye, amelynek szakaszaihoz (időszakokhoz) rendelhetők az érték csökkenésének konkrét összegei. Az így előrevetített, eredményt csökkentő tételek összege adja a terv szerinti értékcsökkenés (amortizáció) értékét. A tervezés a használatba vételkor történik meg, a hasznos időtartamra - a várható fizikai elhasználódásra, avulásra - tekintettel. Az elszámolás történhet a használati idő, vagy a hasznos, az eszköztől elvárt teljesítmény alapján.
41. **maradványérték:** a használati idő végén rendelkezésre álló érték a tervezési folyamatból következően a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéken kerül kimutatásra.
42. **terven felüli értékcsökkenés:** A tárgyi eszközöknél és immateriális javaknál előforduló nem tervezhető olyan tételeknél, amelyek az eszköz nyilvántartási és piaci értékének (ha a piaci az alacsonyabb) eltéréséből következően adódnak, terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni. A terven felüli tétel bár ugyancsak csökkenti az eredményt nem költségként, hanem ráfordítás-ként kerül kimutatásra.
43. **értékvesztés:** Az eszközök adott körénél - nem tartoznak ide a tárgyi eszközök, immateriális javak valamint azon eszközök, ahol ez közgazdaságilag nem értelmezhető (pl. forint pénztár) - értékvesztés elszámolási kötelezettség jelenik meg abban az esetben, ha az adott eszközök

nyilvántartás szerinti értéke magasabb, mint a piaci érték. Elszámolása akkor szükséges, ha a jelzett tendencia tartósan és jelentős mértékben érvényesül.

44. **értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés visszairása:** A nem tervezhető - így nem is tervezett - veszteségek a gazdálkodás során még nem realizálódtak, ezért abban az esetben, ha az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, illetve az értékvesztés vonatkozásában az elszámolás okai nem vagy nem egészében állnak fenn - tehát megváltozott a tendencia - és a változás következtében a piaci érték tartósan és jelentősen meghaladja a nyilvántartásokban szereplő értéket, akkor a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenést vagy értékvesztést csökkenteni kell. A visszairás nem léphet át azokon a korlátokon, amelyeket a terven felüli értékcsökkenés, illetve az értékvesztés megállapításakor a kiinduló állapotok jelentenek.
45. **árfolyamkülönbözlet:** A devizában, valutában kimutatott mérlegtételek forintra történő átszámításánál előre - a vállalkozás által - rögzített árfolyamok felhasználásával kell megállapítani az egyes tételek értékét. A vonatkozó időpont a mérleg fordulónapja, az árfolyameltéréseket a devizás (valutás) tételekre egyedileg kell kiszámolni és az összes devizás (valutás) tételre vonatkozóan összevontan - árfolyamnyereséget vagy árfolyam-veszteséget - könyvelni.
46. **értékhelyesbítés:** Egyes eszközök - vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, ingatlanok, műszaki és egyéb berendezések, gépek, járművek, tenyészállatok, tartós részesedések - esetében a mérlegen belül is kimutatható a nyilvántartási és az attól magasabb piaci érték eltérése. Az értékhelyesbítés - valamint a vele azonosan változó forrástétel az értékelési tartalék - beállítása a vagyronról alkotott pontosabb külső kép érdekében nem kötelező jelleggel történik.
47. **értékbeni számbavétel:** az információt jelentő eszköz-, illetve forráselem értékének meghatározása, kategóriái: bekerülési érték, értékváltozás (értékcsökkenés - terv szerinti, terven felüli -, értékvesztés), árfolyamváltozás, értékhelyesbítés
48. **beszerzési ár:** magában foglal minden olyan tételt, amely a beszerzett eszközhöz egyedileg is hozzákapcsolható, és a könyvekbe történő bejegyzésig felmerült, ismertté vált
49. **könyv szerinti érték:** az adott tétel adott időpontban megfigyelt állapotára vonatkozik, arra a pénzben kifejezett értékre, amely a nyilvántartásban megtalálható. Ez az érték eltérhet a bekerüléskori értéktől, az adott tételt befolyásolhatják külső körülmények, események (pl. egy készletmennyiség leértékelésre kerül, ezért az aktuális könyv szerinti érték eltér a korábitól.)
50. **előállítási költség:** tervezett vagy tényleges érteken tartalmazza a termék, illetve a szolgáltatás költségeit. Az egységre számított költség- az önköltség - több kategóriát is magában foglal, attól függően, hogy milyen mértékben kerülnek benne elismerésre a terméket, szolgáltatást előállító vállalkozás költségei. Ez függvénye a kalkulációs egység - a termék vagy szolgáltatás megfogalmazható, elkülöníthető egysége - terhelhetőségének, valamint a választott kalkulációs módszernek.
51. **eladási ár:** a hozzáférhető információk alapján megállapított, a piacon érvényesülő olyan - független felek között kialakult - ár, amennyiért az adott eszköz értékesítése megtörténhet.

52. **gazdasági esemény:** a vagyon részeinek adott pillanatban megismerhető jellemzői a gazdálkodás során bekövetkező események, történések hatására megváltozhatnak, illetve új elemekkel bővíülhetnek, vagy kikerülhetnek a vizsgált rendszerből. A hatást akkor tekintjük a számviteli információs rendszer szempontjából gazdasági eseménynek, ha a vagyon állapotát közvetlenül befolyásolja. A vagyenváltozás jelentheti a vagyonrészek összetételének módosulását, arányait, értékük a korábbi jellemzőktől történő eltérését, ide értve a vagyont befolyásoló eredménytétel változásait is.
53. **főkönyvi (szintetikus) számla:** mérlegelemeket részenként megtestesítő kimutatások, amelyek célja, hogy az egyes mérlegtételek önállóan is kezelhetők legyenek. A főkönyvi számlák szolgálnak arra, hogy az egyes gazdasági események vagyonra gyakorolt hatását rögzítsék, mivel két mérlegidőpont között ezek mutatják be a vagyon elemeit. A nyitást megelőzően, illetve a zárást követően nem értelmezzük főkönyvi számlákat.
54. **állományváltozás:** a főkönyvi számlán szereplő záróegyenleg és a nyitóegyenleg különbsége, vagyis az, hogy a nyitó vagyone értékhez képest, hogyan alakul a záró.
55. **főkönyvi kivonat:** összesítő és egyben ellenőrző kimutatás, amely magában foglalja az időszak során megnyitott valamennyi főkönyvi számla megnevezését, számlaszámát, tartozik és követel főösszegét, valamint tartozik vagy követel egyenlegét.
56. **forgalmi kimutatás:** a főkönyvi kivonat mellett többlet információkat nyújtó összesítő kimutatás, amely a főkönyvi kivonat adatait nyitó és záró adatsorokkal kiegészítve, átszerkesztve, három hasábjában a következőket tartalmazza: a főkönyvi számla száma, megnevezése, nyitóegyenleg, forgalom, záróegyenleg
57. **számlasoros elszámolás:** a mérleg részeinek, a vagyonelemeknek a gazdasági eseményekből következő - gazdasági műveletként megjelenő - változásait főkönyvi számlákon jegyzi fel. Az egyes műveletek rögzítése ebben az elszámolási formában tartalmi összefüggéseket takar.
58. **analitikus nyilvántartás:** részletező kimutatás, nem csak értékben, hanem mennyiségi adatokban is tartalmazhatja az információkat. Az analitikus nyilvántartások összegzéseit, összevonásait - amelyek már önálló műveleteket, analitikus elszámolásokat jelentenek - használja fel a főkönyvi (szintetikus) könyvelés az értékbeni elszámolásokhoz.
59. **idősoros elszámolás:** a gazdasági események időrendbeli elszámolása. Az idősoros elszámolásokat az ún. naplóban rögzítjük, amely a gazdasági események alapján rögzített gazdasági műveletek feljegyzésének időpontját tekintve rendező elvnek.
60. **bizonylat:** minden esetben hitelt érdemlő feljegyzés, okmány. Jelentőségét törvényi szinten erősítve került megfogalmazásra, hogy számviteli bizonylat minden olyan gazdálkodó által készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló más gazdálkodó által kiállított okmány, amelyet a gazdasági esemény nyilvántartása céljára készítettek, és amely rendelkezik a megfelelő alaki és tartalmi kellékekkel.

61. **bizonylati rendszer:** a gazdálkodó bizonylatokkal kapcsolatos tevékenységeit, az általa használt bizonylatokat, illetve azok megtervezett útját foglalja magában. A bizonylatokkal összefüggő helyi előírásokat bizonylati szabályzatba kell foglalni, amelynek része (melléklete) lehet a bizonylati album.
62. **számlakeret:** a főkönyvi számlák rendszerezését - „keretbe foglalását” -, csoportosítását, azonosítását tartalmazza, 9+1 számlaosztály megnevezésével. Az aktuális számviteli tevékenység során alkalmazandó rendszer, amely nagymértékben elősegíti a könyvvézetés különböző megoldásainak gyakorlatban történő megvalósítását, illetve a könyvviteli elszámolások áttekintését, ellenőrzését. A számlakeret az eszközök és források, valamint a gazdasági műveletek eredményre gyakorolt hatásának egységes rendszerbe foglalásával lehetőséget teremt a különböző beszámoló összeállításához szükséges alapvető információk biztosítására is.
63. **Számlatükör:** egy vállalat főkönyvi számláinak száma és elnevezése alapján összeállított rendszer. A számvitelről szóló törvény megfogalmaz bizonyos alapkövetelményeket – kötött számlaosztályokat – a felépítésével kapcsolatban, azonban a vállalatok nagy részét saját üzleti tevékenységükhöz igazítottan alakíthatják ki.
64. **Számlarend:** Minden vállalkozás által kötelezően elkészítendő dokumentum, amely tartalmazza az alábbiakat:
- minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését,
 - a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla növekedésének, csökkenésének jogcímeit,
 - a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát,
 - a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet.
65. **kiegészítő melléklet:** a kettős könyvvitel alapján készülő beszámoló kötelezően összeállításra kerülő része a csak számszaki adatokat tartalmazó mérlegben és eredménykimutatáson túl, azokat kiegészíti, értékeli és magyarázza. Itt azokat a számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat kell felvenni, amelyek a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének megbízható és valós bemutatásához a tulajdonosok, a befektetők, a hitelezők számára szükségesek.
66. **cash flow kimutatás:** célja információkat nyújtani a pénzügyi helyzet, illetve a vállalkozás tevékenységéhez kötődő pénzeszköz-változás folyamatának értékeléséhez
67. **működési cash flow** (szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás): a vállalkozás alaptevékenységéhez kapcsolódóan beérkező (pl. termék ellenértékként kapott), illetve a folyamatos működés érdekében felhasznált (kiadott) pénzeszközök
68. **befektetési cash flow** (befektetési tevékenységből származó pénzeszköz változás): a befektetett eszközök megszerzése érdekében felhasznált pénzek és az eladásukkor kapott ellenérték változását mutatja

69. **finanszírozási cash flow** (pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás): itt kell bemutatni a tőke ki- és bevonásokat, a hitel, kölcsön felvételeket és törlesztéseket, a véglegesen átadott és átvett pénzeszközöket
70. **üzleti jelentés**: nem része az éves beszámolónak, de azzal egyidejűleg azoknak a gazdálkodóknak kell elkészíteniük, amelyek éves beszámolót állítanak össze. Az éves beszámoló adatait nem csak a múltbeli, hanem a várható, jövőbeni adatok alapján is bemutatja. Ezáltal a tényleges helyzetnek megfelelően az előrejelzéseket megalapozó módon használja a gazdálkodó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét reprezentáló adatokat. Elsősorban szöveges elemzéseket tartalmaz.
71. **letétbe helyezés**: a beszámoló Cégbíróságnál - fordulónapot követően, határidőn belül. A letétbe helyezési kötelezettség a vállalkozások cégnyilvántartásban szereplő körére vonatkozik. A beszámolókat abban az esetben lehet letétbe helyezni, ha azok tartalmával a jóváhagyásra jogosult testület - a vállalkozásoknál taggyűlés, közgyűlés - vagy maga az egyszemélyes tulajdonos egyetért.
72. **közzététel**: a beszámolóba történő betekinthezőség biztosítása a letétbe helyezéssel egyidejűleg. Ezáltal valósul meg a beszámoló nyilvánossága, mivel bárki hozzáférhet a beszámoló adataihoz a cégbíróságon. Ennek ellenére a letétbe helyezésnek ez csak kiegészítő funkciója, elsősorban a regisztrációt a vállalkozások működésének, tevékenységének nyomon követését szolgáló eljárásnak kell kezelnünk a cégbírósági benyújtást. A közzététel a letétbe helyezés mellett fő irányként az információs igények kielégítését célozza.
73. **könyvvizsgálat**: célja: annak megállapítása, hogy a beszámoló a törvény előírásai szerint készült és ennek megfelelően megbízható és valós képet ad a vállalkozó vagyoni és pénzügyi helyzetéről, a működés eredményéről. A könyvvezetés valóságának, teljességének, világosságának ellenőrzése.
74. **vállalkozás folytatásának** (továbbfolytatásának) **elve**: kiemelt alapelv - annak számviteli megfogalmazását célozza, hogy a vállalkozás belátható ideig, viszonylag változatlan formában fenn tudja-e tartani tevékenységét? Igen válasz esetén - „normál” üzleti viszonyok között - a többi alapelv „hatályba lép”, előírásaik a számviteli tevékenység során alkalmazásra kerülnek.
75. **teljesség elve**: a számbavétel minden eseményre kiterjedő voltát hangsúlyozza, mind a vagyon, mind az eredmény pontos meghatározása céljából. Rögzíti, hogy a vállalkozónak a könyvekben be kell mutatnia minden olyan gazdasági esemény hatását, amely a beszámolóban szereplő eszközöket és forrásokat, illetve a tárgyidőszaki eredményt érinti. Ide kell érteni azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az üzleti évre vonatkoznak, de a fordulónap után, a mérlegkészítés előtt következtek be, vagy váltak ismertté.
76. **valódiság elve**: követelményként fogalmazza meg, hogy a könyvelés során rögzített, így a beszámolóban is szereplő számviteli információknak a valóságban is megtalálhatónak és bizonyíthatóknak kell lenniük

77. **óvatosság elve:** szerint nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel (bevétel) pénzügyi realizálása bizonytalan, figyelembe kell venni az előre látható kockázatot és feltételezhető veszteséget, ezekre tekintettel kell az eredményt megállapítani, az értékcsökkenéseket, értékvesztéseket és a céltartalék képzést az eredménytől függetlenül el kell számolni
78. **összemérés elve:** az eredmény meghatározásának céljából veti össze az üzleti év (adott időszak) tevékenységeihez kapcsolódó elismert bevételeket, valamint a hozzájuk rendelhető - szintén az üzleti évhez kapcsolódó - ráfordításokat (költségeket), függetlenül azok pénzügyi teljesítésétől. Ebből következően a pénzmozgás (fizetés) nem feltétel, így a vállalkozások eredmény -, illetve fizetési helyzete alapvetően elválhat egymástól.
79. **egyedi értékelés elve:** (a valódiság elvének kiegészítése) alapján akkor járunk el helyesen, ha az eszközöket és a kötelezettségeket mind a könyvvizetés során, mind a beszámoló összeállításkor egyedileg kezeljük, ezáltal megteremtve az egyedi értékelés lehetőségét
80. **bruttó elszámolás elve:** (a teljesség elvének kiegészítése) előírja, hogy a bevételeket a ráfordításokkal (költségekkel), illetve a követeléseket a kötelezettségekkel szemben elszámolni, tehát nettó módon kezelni nem lehet
81. **időbeli elhatárolás elve:** (az összemérés elvéhez kapcsolódó kiegészítő elv) megfogalmazza, hogy az olyan gazdasági események eredményre gyakorolt hatásait, amelyek két vagy több üzleti évet érintenek, időarányosan kell megosztani az alapul szolgáló időszak, valamint az elszámolási időszak között
82. **tartalom elsődlegessége a formával szemben elv:** a gazdasági események bemutatásánál az üzleti tevékenység során viszonylag nagy számban fordulhatnak elő olyan esetek, események, amelyek jogi megfogalmazása nem elégséges, vagy nem egyértelmű a számviteli elszámolás szempontrendszeréből kiindulva. Ekkor kell tekintettel lenni erre az elvre, amely az eseményeket azok valós közgazdasági tartalma alapján célozza bemutatni, nem pedig az elsődleges megközelítésben megjelenő jogi formát helyezi előtérbe.
83. **költség-haszon összevetésének - gazdaságosság – elve:** az információk előállításával kapcsolatos követelmény megfogalmazásáról van szó. Általános megközelítésben azt mondhatjuk, hogy az előállított (megszerzett) és a beszámolóban bemutatott információk hasznosságának, valamint az előállításukhoz (megszerzésükhöz) szükséges költségeknek arányban kell lenniük egymással, tehát arra kell törekedni, hogy „megérje” az információtartalom az érte hozott áldozatokat.
84. **világosság elve:** a beszámoló összeállítása során, valamint a könyvek vezetésekor áttekinthető, rendezett, érthető formák kialakítására kell törekednünk
85. **folytonosság elve:** az üzleti év nyitóadatainak szükségszerűen és kivétel nélkül meg kell egyezniük a megelőző üzleti év záró adataival

86. **következetesség elve:** az állandóság és az összehasonlíthatóság igényét hangsúlyozza egyrészt az üzleti évről szóló beszámoló tartalmára és formájára vonatkozóan, másrészt a beszámolót alátámasztó könyvvezetés tekintetében
87. **számviteli politika:** a vállalkozások szintjén értelmezett fogalom, egyrészt egy nagyobb célrendszer - a vállalkozás komplex üzleti felfogásának - egyik eleme, másrészt a vállalkozásra vonatkozó számviteli előírásoknak - szabályoknak, standardoknak - való megfelelés érdekében kialakított módszerek és eljárások összessége.
88. **befektetett eszközök:** olyan eszközök, amelyek rendeltetése a tevékenység, a működés tartós, legalább egy éven túli szolgálata. A befektetett eszközök közé az immateriális javakat, a tárgyi eszközöket és a befektetett pénzügyi eszközöket kell besorolni.
89. **Immateriális javak:** között a mérlegben a nem anyagi eszközöket (a vagyoni értékű jogokat az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével, a szellemi terméket, az üzleti vagy cégértéket), továbbá az immateriális javakra adott előlegeket, valamint az immateriális javak értékhelyesbítését kell kimutatni.
90. **Alapítás-átszervezés aktivált értéke:** Alapítás-átszervezés aktivált értékeként a vállalkozási tevékenység indításával, megkezdésével, jelentős bővítésével, átalakításával, átszervezésével kapcsolatos - beruházásnak, felújításnak nem minősülő - a külső vállalkozók által számlázott, valamint a saját tevékenység során felmerült olyan költségeket lehet kimutatni, amelyek az alapítás-átszervezés befejezését követően a tevékenység során a bevételekben várhatóan megtérülnek. (pl. a minőségbiztosítási rendszer bevezetésével összefüggő költségeket).
91. **Kísérleti fejlesztés aktivált értéke:** A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként a jövőben hasznosítható, a kísérleti fejlesztés eredményének jövőbeni hasznosításakor az árbevételben megtérülő, a kísérleti fejlesztés eredménye érdekében felmerült olyan számlázott összeget és a saját tevékenység során felmerült költségeket lehet figyelembe venni, amelyek aktiválható termékben - szellemi termék, tárgyi eszköz, készlet - nem vehetők számításba, mivel a létrehozott termék piaci - várható piaci - árát meghaladják. A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként lehet kimutatni a megkezdett, de az üzleti év mérlegfordulónapjáig be nem fejezett kísérleti fejlesztés - a jövőben várhatóan megtérülő - közvetlen költségeit is. Az alap- és alkalmazott kutatás költségei, valamint a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségei nem aktiválhatók. Hasonlóan az alapítás-átszervezés aktivált értékéhez a kísérleti fejlesztés is saját illetve idegen kivitelezéssel, valamint a kettő kombinációjával végezhető, illetve további azonosságot jelent a vállalkozó döntési lehetősége az aktiválás kérdésében.
92. **Vagyoni értékű jogok:** Az immateriális javak között vagyoni értékű jogként azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz és nem tartoznak a szellemi termékek közé. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a koncessziós jog, a játékjog, továbbá a licencek, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok. A vagyoni értékű jogok közé a tartós (egy éven túli) jogok tartoznak. Ebben a kategóriában nem értelmezhető a saját előállítás, tehát csak külső forrásból (beszerzés, átvétel, stb.) történő aktiválásról beszélhetünk.

93. **Szellemi termékek:** Szellemi termékek közé sorolandók: a találmány, a szabadalom és az ipari minta, a szerzői jogvédelemben részesülő szoftver termékek, az egyéb szellemi alkotások, a know-how és gyártási eljárás, valamint a védjegy, függetlenül attól, hogy azt vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve használatba vették-e azokat vagy sem. A szellemi termékek a gyakorlati életben hasznosíthatók, és ennek következtében további anyagi és nem anyagi javak előállítására nyílik lehetőség.
94. **Az üzleti vagy cégérték (goodwill, jó „hírnév”):** cégvásárlás esetén:
- amikor a megvásárolt társaság eszközeit és kötelezettségeit a vevő tételesen állományba veszi és a fizetett ellenérték magasabb, mint az eszközök piaci értékének az átvállalt kötelezettségek értékével csökkentett értéke,
 - amikor a megszerzett részesedéseikért fizetett ellenérték lényegesen több, mint a megvásárolt részvények piaci értéke (ha a vásárlással az adott társaságban a vevő minősített többséget biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit a tőzsdén jegyzik, illetve forgalmazzák);
 - illetve amikor az adott társaság megszerzett részvényeiért, üzletrészeiért, vagyoni betéteiért fizetett ellenérték lényegesen több, mint az ezen befektetésre jutó - az adott társaság eszközei és kötelezettségei piaci értékének figyelembevételével meghatározott (számított) - saját tőke értéke (ha a vásárlással a vevő az adott társaságban minősített többséget biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit, üzletrészeit, vagyoni betéteit a tőzsdén nem jegyzik, nem forgalmazzák).
95. **Adott előleg:** immateriális javakra, beruházásokra, készletekre adott előlegként kell kimutatni az ilyen címen a szállítóknak átutalt összeget. Az egyéb célra adott előlegek egyéb követelésként kerülnek kimutatásra.
96. **Tárgyi eszközök:** tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket, tenyészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan - előreláthatóan egy évnél hosszabb ideig - közvetlenül vagy közvetett módon szolgálják a vállalkozó tevékenységét, továbbá az ezen eszközök beszerzésére adott előlegeket és a beruházásokat, valamint a tárgyi eszközök értékhelyesbítését.
97. **Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok:** Az ingatlanok között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták, vagy a vállalkozó állította elő, illetve azok saját tulajdonú, vagy bérelt ingatlanon valósultak meg.
98. **Műszaki berendezések, gépek, járművek:** A műszaki berendezések, gépek, járművek között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a vállalkozó tevékenységét közvetlenül szolgáló gépeket, berendezéseket, műszereket és szerszámokat, szállítóeszközöket, hírközlő berendezéseket, számítástechnikai eszközöket, a tevékenységi profilt megha-

tározó közlekedési eszközöket, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktívált beruházást, felújítást.

99. **Egyéb berendezések, felszerelések, járművek:** Kizárásos alapon közelítve ide sorolandók azok a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a műszaki berendezések, gépek, járművek közé nem tartozó gépek, berendezések, felszerelések, járművek, amelyek a vállalkozó tevékenységét közvetetten szolgálják.
100. **Tenyészállatok:** Függetlenül attól, hogy mennyi ideig szolgálják a vállalkozást a tenyészállatok között kell kimutatni azokat az állatokat, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható állati terméket: tejet, tojást stb.) termelnek, és a tartási költségek ezen termékek értékesítése, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat: örku-tya, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését.
101. **Beruházások:** Beruházásnak minősül a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység, illetve a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is.
102. **Felújítás:** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli.
103. **Karbantartás:** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.
104. **A befektetett pénzügyi eszközök:** között a mérlegben azokat az eszközöket (részesedés, értékpapír, adott kölcsön) kell kimutatni, amelyeket a vállalkozó azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy ott tartós jövedelemre (osztalékra, illetve kamatra) tegyen szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el.
105. **Dematerializált értékpapír:** Jogszabályban meghatározott módon, elektronikus úton rögzített és továbbított, értékpapírszámlán nyilvántartott, az értékpapír jogszabályban meghatározott valamennyi tartalmi kellékét azonosítható módon tartalmazó értékpapír (adat).

106. **Kapcsolt vállalkozásnak** minősül az anyavállalat, a leányvállalat, a közös vezetésű és a társult vállalkozás. Közös jellemzőjük, hogy a gazdasági társaságok egymás közötti kapcsolatában legalább a szavazatok 20 százaléka feletti közvetlen vagy közvetett befolyással rendelkeznek.
107. **Anyavállalat:** az a vállalkozó, amely egy másik vállalkozónál (a továbbiakban: leányvállalat) közvetlenül vagy leányvállalatán keresztül közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni.
108. **Leányvállalat:** az a gazdasági társaság, amelyre az anyavállalat meghatározó befolyást képes gyakorolni;
109. **Közös vezetésű vállalkozás:** az a gazdasági társaság, ahol egyrészt az anyavállalat (az anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalata), másrészt egy (vagy több) másik vállalkozás a meghatározó befolyással paritásos alapon - legalább 33 százalékos szavazati aránnyal - rendelkezik. A közös vezetésű vállalkozást a tulajdonostársak közösen irányítják;
110. **Társult vállalkozás:** az a - konszolidálásba teljeskörűen be nem vont - gazdasági társaság, ahol az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalata jelentős részesedéssel rendelkezik, mértékadó befolyást gyakorol a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikájára. Mértékadó befolyást gyakorlónak tekintendő az a vállalkozás, amely egy másik gazdasági társaságnál legalább a szavazatok 20 százalékaival közvetlenül vagy közvetetten rendelkezik.
111. **Egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás:** az a gazdasági társaság, ahol az anyavállalat vagy annak leányvállalata nem gyakorol mértékadó befolyást a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikájára, amely nem tartozik a kapcsolt vállalkozások közé.
112. **Tulajdoni részesedést jelentő befektetés:** minden olyan nyomdai úton előállított (előállítható) vagy dematerializált értékpapír, illetve a törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó meghatározott pénzösszeg, illetve pénzértékben meghatározott nem pénzbeli vagyoni érték tulajdonba - vagy használatbavételét elismerve arra kötelezi magát, hogy ezen értékpapír, okirat birtokosának meghatározott vagyoni és egyéb jogokat biztosít. Ide tartozik különösen: a részvény, az üzletrész, a részjegy, a vagyonjegy, a vagyoni betét, a határozatlan futamidejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy, a kockázati tőkejegy, a kockázati tőkerészvény.
113. **Tartósan adott kölcsön:** azokat a pénzkölcsönöket (ideértve a pénzügyi lízing miatti, a részletre, a halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket is), tartós bankbetéteket tartalmazza, amelyeknél - az adóssal kötött szerződés szerint - a pénzforgásban kifejezett fizetési igények teljesítése, a betét megszüntetése a tárgyévét követő üzleti évben még nem esedékes.
114. **Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír** minden olyan nyomdai úton előállított (előállítható) vagy dematerializált értékpapír, illetve a törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó (adós) meghatározott pénzösszeg rendelkezésére bocsátását elismerve arra kötelezi magát, hogy a pénz (kölcsön) összegét, valamint annak meghatározott módon számított kamatát vagy egyéb hozamát, és az általa esetleg vállalt egyéb szolgáltatásokat az értékpapír birtokosának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetve teljesíti. Ide tartozik különösen: a kötvény, a kincstárjegy, a letéti jegy, a pénztárjegy, a célrész-

jegy, a takaréklevél, a jelzáloglevél, a hajóraklevél, a közraktárjegy, az árujegy, a zálogjegy, a kárpótlási jegy, a határozott idejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy.

115. **Készletek:** a vállalkozó tevékenységét közvetlenül vagy közvetve - általában egy évnél rövidebb ideig - szolgáló eszközök.
116. **Vásárolt készletek**
- használatba vételükig azok az anyagi eszközök, amelyek a vállalkozó tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják;
 - anyagok;
 - áruk, göngyölegek, közvetített szolgáltatások;
 - készletekre adott előlegek;
 - azok az eszközök, amelyeket a befektetett eszközök közül átsoroltak.
117. **Saját termelésű készletek**
- befejezetlen termelés, félkész termékek;
 - késztermékek;
 - növendék-, hízó- és egyéb állatok;
 - azok az eszközök, amelyeket a befektetett eszközök közül átsoroltak.
118. **Anyagok:** Itt kell szerepeltetni azokat az alap-, segéd-, üzem- és fűtőanyagokat, alkatrészeket, amelyeket az értékesítendő termékek előállításához vagy a szolgáltatások nyújtása során fognak felhasználni. Az újratermelési folyamatban általában egyszer vesznek részt, és megjelenési formájukat is elvesztik. Ide kell sorolni használatba vételükig azokat az anyagi eszközöket (szerszám, műszer, berendezés, felszerelés, munkaruha, egyenruha, védőruha), amelyek a vállalkozó tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják, valamint azokat az eszközöket, amelyeket a befektetett eszközök közül átsoroltak.
119. **Befejezetlen termelésnek** nevezzük azokat a megmunkálás alatt lévő termékeket, teljesítményeket, amelyeken legalább egy lényeges munkaműveletet már elvégeztek, de teljes megmunkálási folyamaton még nem mentek keresztül, nem vehetőek saját termelésű készletként raktárra. Ide tartoznak a fordulónapig ki nem számlázott szolgáltatások teljesítményei is.
120. **Félkész termék** minden olyan termék, amely a vállalkozásnál legalább egy teljes megmunkálási folyamaton végigment, raktárra vehető, vagy ilyen címen raktárra vették, de még nem késztermék, mert a vállalkozáson belül további megmunkálásra kerülhet.
121. **Növendék-, hízó- és egyéb állatok:** Növendék-, hízó- és egyéb állatként a készletek közé azok az állatok sorolhatóak, amelyek a termelés (a tartás) költségei eredményeként növekednek, gyarapszik tömegük (súlyuk), függetlenül attól, hogy a vállalkozási tevékenységet mennyi ideig szolgálják.
122. **Késztermékek:** Késztermék az a termék, ami valamennyi megmunkálási folyamaton végigment és megfelel a vele szemben támasztott előírásoknak, késztermékként raktárra vehető, elkészült állapotban értékesítésre vár.

123. **Áruk:** Olyan vásárolt készletek, amelyeket a rendszeres (szokásos) üzleti tevékenység keretében értékesítési céllal szereztek be, azok a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak, bár értékük változhat. Fajtái: kereskedelmi áruk, betétdíjas göngyölegek, közvetített szolgáltatások.
124. **Kereskedelmi áruk,** amelyeket forgalmazási céllal szereztek be (idetartoznak még az úton lévő áruk, a nem számlázott áruk, a bér munkára adott áruk, a bizományba adott áruk, az áruval együtt kezelt csomagolóanyag, valamint a külön felszámított csomagolóanyagok).
125. **Betétdíjas göngyölegek** azok a csomagolási anyagok, edényzetek amelyek az árut védik, óvják. Jellemző tulajdonságuk továbbá, hogy többször felhasználhatóak, valamint az, hogy a kibocsátónak, forgalmazónak visszaváltási kötelezettsége van.
126. **Közvetített szolgáltatások** a szerződés alapján megrendelésre végzett tevékenységek. Ezeket a vállalkozás felé kiszámlázzák, majd az változatlan formában továbbszámlázásra kerül, tehát nem a vállalkozás teljesítményéről van szó. Fontos, hogy a szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye ki kell, hogy tűnjön.
127. **A követelések** különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből, illetve jogszabályból jogszerűen eredő, pénzürtékben kifejezett fizetési igények. Jogszerű, mert a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez kapcsolódnak, valamint a különféle egyéb követeléseket, ideértve a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket is.
128. **Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők):** minden a vállalkozó által teljesített - a vevő által elismert - termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból származó általános forgalmi adót is tartalmazó fizetési igény.
129. **A váltó:** pénzkövetelést kifejező, rövid lejáratú, korlátozottan (pénz helyett) forgatható, speciális értékpapír, amelyen a kiállító kötelezettséget vállal arra, hogy meghatározott időben és helyen megszabott összeget – amely tartalmazza a kiváltott követelése/kötelezettség összegét és a teljes időszakra járó kamatot, együttesen: névérték – fizet majd a hitelezőjének, vagy egy harmadik személynek. Kapott váltó a váltókövetelések, adott váltó a váltótartozások között szerepeltetendő.
130. **Egyéb követelések:** Egyéb követelésként kell kimutatni az olyan rövid lejáratú követeléseket, amelyek kiemelt tételként a mérlegben nem szerepelnek. Ezek lehetnek munkavállalókkal szembeni követelések, önkormányzattal szembeni követelések, más vállalkozásokkal szembeni követelések, illetve különféle egyéb követelések.
131. **Saját részvények, saját üzletrészek:** Saját részvények, saját üzletrészek a vállalkozó által visszavásárolt (megszerzett) tulajdoni részesedést jelentő saját befektetések.

132. **A pénzeszközök** a készpénzt, az elektronikus pénzeszközöket és a csekkeket, továbbá a bankbetéteket foglalják magukban, melyek tartósan le nem kötött, különféle pénznemben megjelenő fizetési eszközként felhasználható eszközök, amelyek a mérlegben pénztár és csekkek, valamint bankbetétek bontásban szerepelnek.
133. **Aktív időbeli elhatárolásról** Az évek között áthúzódó (két vagy több évet érintő) gazdasági események eredményre gyakorolt hatásának arányossá tétele miatti korrekciós tétel. Ha eredményt növelő a tétel, akkor aktív időbeli elhatárolásról beszélünk. Amikor az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt költségek, ráfordítások (ideértve a halasztott ráfordításokat is) a mérleg fordulónapját követő időszakot terhelik, valamint az olyan járó árbevétel, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el.
134. **Saját tőke:** A vállalkozás vagyonának saját forrása. Saját tőkeként a mérlegben csak olyan tőkerészt szabad kimutatni, amelyet a tulajdonos bocsátott a vállalkozó rendelkezésére időbeli korlátozás nélkül, véglegesen, vagy amelyet a tulajdonos az adózott eredményből hagyott a vállalkozónál. A saját tőke részeként kell kimutatni a meghatározott eszközök piaci értékeléséből származó értékhelyesbítéssel azonos összegű értékelési tartalékot is, és itt kell kimutatni azokat az elemeket is, amelyeket jogszabályok idesoroltak.
135. **Jegyzett tőke:** Jegyzett tőke részvénytársaságnál, korlátolt felelősségű társaságnál, egyéb vállalkozónál (ha e tekintetben cégbírósi bejegyzési kötelezettség terheli) a cégbíróson bejegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott összegben, amelynek összegéig a tulajdonosokat (a tagokat) felelősség terheli. Vagyis az a tőkerész, amelyet a tulajdonosok, a tagok, a befektetők a vállalkozás alapításakor, illetve tőkeemeléskor időbeli korlátozás nélkül a vállalkozás rendelkezésére bocsátottak azért, hogy tagsági jogot, tulajdonosi részesedést szerezzenek. A társasági formától függően beszélhetünk részvény(alap)- és törzstőkéről, vagyoni hozzájárulásról, stb.
136. **Jegyzett tőkén felüli vagyoni fedezet** alatt a jegyzett tőkével, a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét kell érteni.
137. **Jegyzett, de még be nem fizetett tőke:** Jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként kell kimutatni alapításkor, illetve a jegyzett tőke emelésekor a cégbíróson bejegyzett tőkének a tulajdonosok által még be nem fizetett, rendelkezésre nem bocsátott összegét. Ez negatív tétel, csökkentti a saját tőkét.
138. **Tőketartalék:** Alapításkor, tőkeemeléskor a tulajdonosoktól, tagoktól, befektetőktől véglegesen kapott pénzeszegek, vagyontárgyak, illetve egyéb jogszabályok alapján átvett eszközök cégbíróson be nem jegyzett forrása, tehát jellemzően külső, „kívülről jövő” tételek összessége.
139. **Eredménytartalék:** A saját tőke változó eleme, a tárgyévet megelőző években folytatott vállalkozási tevékenység mérleg szerinti eredményének halmozott összegét mutatja, az előző évek tevékenységének a saját tőkéhez való hozzájárulását tartalmazza.

140. **Lekötött tartalék:** A lekötött tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket és a kapott pótbefizetés összegét foglalja magában. Célja a jobb tájékoztatás, az osztalékfizetési korlátok bemutatása.
141. **Értékelési tartalék:** Az értékelési tartalék a valós piaci értékek bemutatásának igényével jött létre, de az itt szerepeltett összegek nem befolyásolhatják a vállalkozás eredményét. Értékelési tartalékként kell kimutatni a piaci értékelés alapján meghatározott, illetve a valós értéken történő értékelés miatt megjelent értékhelyesbítés (különbözlet) összegét.
142. **Mérleg szerinti eredmény:** A mérleg szerinti eredmény az osztalékra, részesedésre, (a kamatozó részvények kamatára) igénybe vett eredménytartalékkal növelt, a jóváhagyott osztalékkal, részesedéssel, a kamatozó részvények kamatával csökkentett tárgyévi adózott eredmény, egyezően az eredménykimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel. Vagyis a mérleg szerinti eredmény a tulajdonosok, a tagok, a befektetők által a vállalkozásban visszahagyott vagyონrész, eredménykategória, amely az eredménykimutatásban kerül elsődlegesen meghatározásra.
143. **A céltartalék** meghatározása és elszámolása az óvatosság elvéből következik, és az előrelátható kockázatok, feltételezhető veszteségek számbavételét és elszámolását jelenti. A céltartalékokat az adózás előtti eredmény terhére kell megképezni, úgy hogy fedezetet teremtsenek a tárgyidőszakból eredő, de a következő év(ek)ben várhatóan jelentkező kötelezettségekre, költségekre és ráfordításokra.
144. **Kötelezettségek** azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzürtékben kifejezett elismert tartozások, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz, valamint a kincstári vagyón részét képező eszközök kezelésbe vételéhez kapcsolódnak. A kötelezettségek lehetnek hátrasoroltak, hosszú és rövid lejáratúak.
145. **Hátrasorolt kötelezettségként** kell kimutatni minden olyan kapott kölcsönt, amelyet ténylegesen a vállalkozó rendelkezésére bocsátottak, és a vonatkozó szerződés tartalmazza a kölcsönt nyújtó fél egyetértését arra vonatkozóan, hogy az általa nyújtott kölcsön bevonható a vállalkozó adósságai rendezésébe. A kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, azt a vállalkozó felszámolása vagy csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után kell kiegyenlíteni. A kölcsön visszafizetési határideje vagy meghatározatlan, vagy jövőbeni eseményektől függ, eredeti futamideje öt évet meghaladó lejáratú. Törlesztése az eredeti lejárat vagy a szerződésben kikötött felmondási idő előtt nem lehetséges.
146. **Hosszú lejáratú kötelezettségek:** Hosszú lejáratú kötelezettség - a hitelezővel kötött szerződés szerint - az egy üzleti évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsön (ideértve a kötvénykibocsátást is) és hitel, a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával, továbbá az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség.
147. **Átváltoztatható kötvények:** A hosszú lejáratra kapott kölcsönöktől elkülönítetten kell kimutatni a részvénné átváltoztatható kötvények miatti kötelezettségeket. Ezek ugyanis olyan név-

re szóló kötvénytartozások, amelyet a kötvénytulajdonos kérésére részvénné kell átalakítani, az eredeti megállapodások alapján.

148. **Tartozások kötvénykibocsátásból:** Itt kell kimutatni a vállalkozó által kibocsátott kötvények tulajdonosaival szembeni hosszú lejáratú kötelezettségeket.
149. **Rövid lejáratú kötelezettségek:** Rövid lejáratú kötelezettség az egy üzleti évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsön, hitel, ideértve a hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztéseket is (ez utóbbiak összegét a kiegészítő mellékletben részletezni kell).
150. **Vevőktől kapott előlegek:** Vevőktől kapott előlegnek minősülnek azok a kötelezettségek, amelyek azért keletkeztek, mert a vevő által átutalt, kifizetett pénzeszközökkel szemben a tényleges teljesítés csak későbbi időpontban történik.
151. **Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók):** Szállítókkal szembeni kötelezettségnek minősülnek azok az elismert, számlázott, általános forgalmi adót is tartalmazó kötelezettségek, amelyek áruszállításból, vagy szolgáltatás igénybevételéből keletkeztek.
152. **Passzív időbeli elhatárolásról** Az évek között áthúzódó (két vagy több évet érintő) gazdasági események eredményre gyakorolt hatásának arányossá tétele miatti korrekciós tétel. Ha eredményt csökkentő a tétel, akkor passzív időbeli elhatárolásról beszélünk. Amikor a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költség, ráfordítás csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra, valamint a mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevétel a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi.
153. **A negatív üzleti vagy cégérték** akkor keletkezik, amikor cégvásárlás esetén a fizetett ellenérték kevesebb, mint az egyes eszközök piaci értéke, illetve ha a megszerzett közvetlen irányítást biztosító részvényekért (vagy üzletrészekért) fizetett ellenérték lényegesen kevesebb, mint a részvények (üzletrészek) piaci értéke.
154. **Költségeken** az erőforrások (élő-, és holtmunka) pénzben kifejezett értékét értjük, amikor azok a tevékenység érdekében kerülnek felhasználásra.
155. **A költségnemenként** történő számbavétel költségfajta szerinti besorolást takar. Ekkor - viszonylag könnyen - a felmerülés időpontjában azonnal megállapítható, hogy az adott költségtétel jellemzői alapján melyik meghatározott, szabályozott csoportba sorolható. A költségnemenkénti megkülönböztetéshez fontos, nemzetgazdasági szintű statisztikai számbavételi előírások kapcsolódnak. Ennek megfelelően az egységes számlakeret kötelező jelleggel sorolja számlaosztályba a költségnemeket.
156. **Költséghely:** a felmerülés helye, vagyis ahol felmerüléskor a költség megjelenik - nem fizikai, hanem - számviteli értelemben elhatárolt terület. Az elhatárolást bizonylatokkal, azok jellemzőinek, útvonalának szabályozásával lehet megoldani. A gyakorlati tevékenység során költséghelyként a gyár, gyáregység, üzem, központi szervezet, kutatási tevékenység stb. jelenik meg. A költséghelyenkénti számbavétel a termékekhez, szolgáltatásokhoz felmerülésükkor

közvetlenül hozzá nem rendelhető költségek kimutatásával szolgáltatók számvetési információkat. A költséghelyenkénti, illetve költségviselőnkénti számbavétel nem törvényi előírásokon, hanem szakmai, üzleti elvárásokon alapul, így a számvetési elkülönítésük nem kötelező jellegű.

157. **Költségviselőn** a költség által terhelt termelési, szolgáltatási egységet - kalkulációs tételt - helyezzük előtérbe. A költségviselőnkénti elszámolás megteremteni a lehetőséget az adott kalkulációs egységre fordított költségtételek értékének pontos meghatározására, ezáltal fontos - a vezetési számvetésben felhasznált - információkat biztosít.
158. **Közvetlen költségek:** már a felmerüléskor megállapítható, hogy a tevékenység részét képező termék-előállítás, vagy szolgáltatás melyik egységéhez köthető - ebből a szempontból nézve a költségviselőnkénti elszámolás valósulhat meg.
159. **Közvetett költségek:** a felmerüléskor nem állapítható meg, hogy milyen tevékenységhez milyen mértékben kapcsolódik. (Ezekről azonban a felmerülésük helye számvetési információként rendelkezésre áll.). A közvetett (más szóhasználattal általános) költségek nem homogén csoportot alkotnak, mivel egy részük - megfelelően megalapozott gazdasági számítások, kiválasztott jellemzők segítségével - a költségviselőkre utólag felosztható.
160. **Fel nem osztott költségek (FNOK):** A felosztásra nem kerülő költségek, amelyek az adott időszakban teljes összegükkel csökkentik a tevékenységek eredményét.
161. **A hozam** - a kettős könyvvitel jellemzőiből kiindulva - a már realizálásra került (befolyt), a realizálható (kiszámlázott) teljesítmények, illetve a használatba vett saját teljesítmények értékének összességét jelenti.
162. **Ráfordítás:** a vállalkozás működtetéséhez kapcsolódó, eredmény realizálásához kötődő kategória. A felmerült költségek bizonyos idő elteltével feltétlenül ráfordításként, az eredményt csökkentő tényezőként jelentkeznek. A gazdálkodás során azonban jelentkeznek olyan eszköz-felhasználások, pénzkidadások is, amelyek csak áttételesen köthetők a tevékenység folytatásához, de a gyakorlatban nem kerülhetők el, vagy üzleti megfontolások alapján nem érdemes elkerülni ezeket (például költségvetési elvonások - adók, járulékok - vagy a vállalkozás által felvett hitel kamata). Ezek a tényezők ugyancsak csökkentik az eredményt, de nem tekinthetők költségeknek, így értelmezésük - a felmerüléskor azonnal - a ráfordítások között történik meg.
163. **Az eredménykimutatás** számvetési dokumentum, amely összevontan tartalmazza a vállalkozás hozamait és ráfordításait, levezeti az eredményt és a fordulónapok közötti időszak vagyonszállításait dinamikus megközelítésben, az eredmény keletkezésére, módosítására ható tényezők szembeállításával, kategóriákra bontásával mutatja be. Az eredménykimutatás - a mérleghez kötődően - legalább két oszlopos: a tárgyév és az előző év adatait tartalmazza, ellenőrzés-önellenőrzés esetén továbbá kiegészül egy - a lezárt év(ek) mérleg szerinti eredményét módosító adatokat tartalmazó - harmadik rovattal, amely az eredményt módosító jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását elkülönítetten mutatja be.
164. **Az üzemi (üzleti) eredmény** a vállalkozások alapvető, jellemző tevékenységével összefüggő hozamok és a hozamokkal összefüggésben megjelenő ráfordítások különbségeként jelenik

meg. Azt tartalmazza, amely közvetlenül kötődik a tevékenységhez. A vállalkozási gyakorlatban a döntő részét képezi az adózás előtti eredménynek.

165. **A pénzügyi műveletek eredménye** kategória a gazdálkodó által az üzleti évre vonatkozóan lebonyolított pénzügyi tranzakciók bevételei és ráfordításai alapján létrehozott eredmény önálló bemutatását teszi lehetővé az eredménykimutatásokon belül.
166. **A szokásos vállalkozási eredmény** az üzemi (üzleti) eredmény, valamint a pénzügyi műveletek eredménye összevonásának eredményét mutatja.
167. **A rendkívüli eredmény kategóriája** olyan bevételeket, illetve ráfordításokat - illetve ezek összevonása után kapott eredményt - foglal magában, amelyek nem tartoznak a vállalkozási tevékenységgel közvetlen, szoros kapcsolatban álló gazdálkodási események közé, más megfogalmazást használva: a "rendes üzletmeneten" kívül esnek, jellegüknél fogva ritkábban fordulnak elő, sajátos eljárások kapcsolódnak hozzájuk.
168. **Az adózás előtti eredmény** a szokásos vállalkozási eredmény és a rendkívüli eredmény összevonásával kerül meghatározásra, tehát az összes bevétel, illetve az összes ráfordítás különbségét jelenti.
169. **Az adózott eredmény** az adózás előtti eredmény, valamint a társasági adóalap segítségével kiszámított adó különbsége. Az adózott eredmény két célra nyújthat fedezetet: a tulajdonosok által a vállalkozásból - osztalék, részesedés címén - kivonni kívánt összegekre, másrészt az eredmény vállalkozásban hagyott részére.
170. **A mérleg szerinti eredmény** a levezetés végén mutatkozó, az igénybevett eredménytartalékkal növelt, illetve osztalékkal és részesedéssel csökkentett adózott eredmény, amelynek összege megegyezik a mérlegben ilyen címen kimutatott összeggel.
171. **Az összköltség eljárással készített eredménykimutatás** tételeinek levezetésekor az adott időszak hozamaiból (bevételek és aktivált saját teljesítmény értéke) kerülnek levonásra az adott időszak költségei és ráfordításai. Az összes termelési költséget költségnemenkénti bontásban szerepelteti, költségszámbevétel nem az értékesítéshez, hanem az üzleti évhez kötött, a hozamok elszámolása is „időszak-meghatározott”, nem az értékesítés, hanem az üzleti év teljesítményét mutatja.
172. **A forgalmi költség eljárással készített eredménykimutatás** a költségek számbavételét nem a felmerülés időszakához, hanem a tárgyidőszaki értékesítéshez köti, az eredménykimutatásban szereplő költségeket a tevékenységek által létrehozott termékek, szolgáltatások értékesítésének árbevételéhez rendeli. Ezt a fajta eljárást követve az adott időszak értékesítésének hozamaiból vonjuk le az értékesítést terhelő költségeket. A levezetés az értékesítés költségeit közvetlen és közvetett költségek bontásban szerepelteti. A közvetett költségeket főbb funkciók szerint bontva mutatja be, a költségek költségnemenkénti bontását nem tartalmazza. Az eljárás megfelelő alapot szolgáltat a vállalkozás jövedelmezőségének elemzéséhez, a vezetői számvitel gyakorlati alkalmazásához, döntések előkészítéséhez. Az értékesítés nettó árbevételének és közvetlen

költségeinek egyenlegeként az „A” változatú eredménykimutatások az "értékesítés bruttó eredményét" is - mint, alapvetően fedezeti jelleget mutató kategóriát - tartalmazzák.

173. **Az értékesítés nettó árbevételeként** kell kimutatni a szerződés szerinti teljesítés időszakában az üzleti évben értékesített vásárolt és saját termelésű készletek, valamint a teljesített szolgáltatások árkiegészítéssel és felárral növelt, engedményekkel csökkentett - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékét.
174. **Aktivált saját teljesítmények értékeként** a saját előállítású eszközöknek az üzleti évben aktivált (az eszközök között állományba vett) értékét és a saját termelésű készletek állományváltozása együttes (összevont) összegét kell kimutatni.
175. **Saját előállítású eszközök aktivált értékeként** kell kimutatni a saját vállalkozásban végzett és az eszközök között állományba vett saját teljesítmények (tárgyi eszközök, immateriális javak értékét növelő munkák), továbbá a tenyészállattá átminősített növendékállatok, valamint az egyéb ráfordítások, illetve a rendkívüli ráfordítások között elszámolandó saját előállítású eszközök és saját teljesítmények közvetlen önköltségen számított értékét.
176. **A saját termelésű készletek állományváltozása:** a saját termelésű készletek üzleti év végi záróállományának és az üzleti év eleji nyitóállományának különbözete, amely természetesen pozitív és negatív is lehet, ezért az eredményre gyakorolt hatás itt mindkét előjelet viselheti.
177. **Egyéb bevételek** az olyan, az értékesítés nettó árbevételének részét nem képező bevételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során keletkeznek, és nem minősülnek sem a pénzügyi műveletek bevételeinek, sem rendkívüli bevételnek.
178. **A pénzügyi műveletek bevételei közé tartoznak pl.:**
- a kapott (járó) osztalék és részesedés a tulajdoni részesedést jelentő befektetés után kapott, az adózott eredményből járó összeg,
 - részesedések értékesítése esetén az árfolyamnyereség,
 - a befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége,
 - egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek,
 - a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell - többek között - kimutatni:
179. **A rendkívüli bevételek** függetlenek a vállalkozási tevékenységtől, a vállalkozó rendes üzletmenetén kívül esnek, a szokásos vállalkozási tevékenységgel nem állnak közvetlen kapcsolatban.
- A rendkívüli bevételek között kell - többek között - kimutatni:
- a tulajdonosnál a gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak (apport) létesítő okiratban, meghatározott értékét,
 - a tartozásátvállalás során harmadik személy által átvállalt kötelezettség szerződés szerinti összegét, továbbá a hitelező által elengedett, valamint az elévült kötelezettség összegét,
 - egyéb tételeket (térítés nélkül kapott, fejlesztési célra átvett eszközök, stb.).

180. **Anyagjellegű ráfordítások:** az anyagjellegű ráfordítások között kell szerepeltetni a vásárolt és felhasznált anyagok értékét, az igénybe vett (vásárolt) szolgáltatások értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét és az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.
181. **Anyagköltségként** az üzleti évben felhasznált vásárolt anyagok bekerülési értékét kell kimutatni (vásárolt anyagok, alkatrészek, gyártóeszközök, munka- és védőruhák, stb.) A termelés, a tevékenység, a szolgáltatás során keletkezett hulladékok, haszonanyagok értékével, az anyagok bekerülési értékében figyelembe vett vámteher, jövedéki adó visszatérített összegével az anyagköltséget csökkenteni kell.
182. **Az igénybe vett szolgáltatások értékeként** az üzleti évben igénybe vett anyagjellegű és nem anyagi jellegű szolgáltatások bekerülési értékét a számlázott, fizetett, szerződésben meghatározott összegben kell elszámolni.
183. **Az egyéb szolgáltatások** értékeként az üzleti évben felmerült, az eszközök bekerülési értékében el nem számolt illetéket, jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjat, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjat, bankköltséget (a kamat kivételével), biztosítási díjat, stb. kell kimutatni.
184. **Az eladott áruk beszerzési értéke** az üzleti évben - általában - változatlan formában eladott anyagok, áruk bekerülési értékét foglalja magában. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként kell kimutatni az értékesített betétdíjas göngyölegek bekerülési értékét is.
185. **Az eladott (közvetített) szolgáltatások értékeként** a vásárolt és változatlan formában értékesített szolgáltatások bekerülési értékét kell elszámolni az értékesítéskor.
186. **Személyi jellegű ráfordítások:** az alkalmazottaknak munkabéreként, a szövetkezet tagjainak munkadíjként elszámolt összeg, a természetes személy tulajdonos személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeg, továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint a bérjárulékok.
187. **Béreköltség** minden olyan - az üzleti évhez kapcsolódó - kifizetés, amely a munkavállalókat, az alkalmazottakat, a tagokat megillető, az érvényes rendelkezések szerint bérként vagy munkadíjként elszámolandó járandóság, ideértve a természetes személy tulajdonos személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeget is, az alkalmazásban állók és a munkavégzésre irányuló további jogviszonyban állók részére az üzleti évre bérként számfejtett, elszámolt összeg (ideértve az üzleti év után elszámolt, jóváhagyott prémiumokat, jutalmakat), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek.
188. **A személyi jellegű egyéb kifizetések** közé tartoznak a természetes személyek részére nem béreköltségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját, továbbá az ezen összegek után a vállalkozó által fizetendő (fizetett) személyi jövedelemadó összegét is. Ide tartozik például a betegszabadságra járó bér, végkielégítés, jubileumi jutalom, megbízási díjak.

189. **Bérbjárulékok** a nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási járulék, az egészségügyi hozzájárulás, a munkaadói járulék, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan, adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől. (pl.: rehabilitációs hozzájárulás).
190. **Értékcsökkenési leírás:** az immateriális javak, a tárgyi eszközök tervezett értékcsökkenése összegének, valamint a 100 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök bekerülési értékének költségkenti elszámolása (amennyiben a vállalkozó úgy dönt, hogy él az ezen eszközök értékcsökkenési leírásként való egyösszegű elszámolásával használatbavételkor.)
191. **Egyéb ráfordítások** az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek sem a pénzügyi műveletek ráfordításainak, sem rendkívüli ráfordításnak. Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni, illetve kimutatni például:
- káreseményekkel kapcsolatos kifizetéseket, elszámolt, fizetendő összegeket,
 - a fizetett bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét,
 - az üzleti évben képzett céltartalék összegét,
 - a behajthatatlan követelésnek az üzleti évben leírt összegét,
 - az immateriális jószág, a tárgyi eszköz közvetlen értékesítésekor azok könyv szerinti értékét,
 - a hiányzó, illetve a tárgyévben megsemmisült, az állományból kivezetett vásárolt és saját termelésű készlet könyv szerinti értékét,
 - az értékvesztés összegét, ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök elszámolt terven felüli értékcsökkenésének összegét, a követelések, a készletek elszámolt értékvesztésének összegét.
192. **A pénzügyi műveletek ráfordításai:**
- befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége, értékvesztése,
 - fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások (hitel, kölcsön, váltó után, stb.),
 - a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai, pl.:
 - a deviza- és valutakészletekkel kapcsolatos árfolyamveszteség,
 - a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén adott árengedmény összege.
193. **Rendkívüli ráfordítások:** függetlenek a vállalkozási tevékenységtől, a vállalkozó rendes üzletmenetén kívül esnek, a szokásos vállalkozási tevékenységgel nem állnak közvetlen kapcsolatban. Itt kell - többek között – kimutatni, például:
- a térítés nélkül átadott eszközök nyilvántartás szerinti értékét, a térítés nélkül nyújtott szolgáltatások bekerülési értékét, elengedett követelés könyv szerinti értékét,
 - a tartozásátvállalás során átvállalt kötelezettség szerződés szerinti összegét a tartozást átvállalónál,

– a fejlesztési célra átadott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átadott pénzeszközök összegét.

194. **Az értékesítés közvetlen költségei** között kell kimutatni az értékesített saját termelésű készletek és teljesített szolgáltatások közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.
195. **Az értékesítés közvetett költségei** között az értékesítés és forgalmazás költségét, az igazgatási költségeket és az egyéb általános költségeket kell szerepeltetni.
196. **Értékesítés bruttó eredménye:** az értékesítés nettó árbevételének és az értékesítés közvetlen költségeink különbségként értelmezett kategória.
197. **Az értékesítési, forgalmazási költségek** között az értékesítéssel kapcsolatos külön költségeket (csomagolási, szállítási költségek, bizományi díjak), a késztermékek, az értékesítésre váró áruk raktározási költségeit, az értékesítő részlegek és irodák költségeit, a reklám, a propaganda és a piackutatás költségeit kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az az értékesítéshez közvetlenül hozzárendelhető-e vagy sem. Az értékesítéshez közvetlenül hozzákapcsolható költségeket, továbbá a kereskedelmi tevékenység közvetlenül elszámolható költségeit indokolt elkülönítetten kimutatni.
198. **Az igazgatási költségek** között kell kimutatni az igazgatás személyi és anyagjellegű, valamint egyéb költségeit (központi, gyáregységi, üzemi, stb.).
199. **Az egyéb általános költségek** között kell kimutatni a működés egyéb közvetett költségeit (garanciális javítási költségek, jóléti költségek, stb.).
200. **Hasznos élettartam** az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó a várható fizikai elhasználódás (műszakok száma, tevékenységre jellemző körülmények, az eszköz fizikai jellemzői), erkölcsi avulás (technológiai változások, termékek iránti kereslet), az eszköz használatával kapcsolatos jogi és egyéb korlátozó tényezők figyelembevételével várhatóan használni fogja, vagy az a megtermelhető darabszám, elvégezhető teljesítmény vagy egyéb egységszám figyelembevételével meghatározott időszak, amely időszak alatt a vállalkozó az előbbieket várhatóan elő tudja állítani az amortizálható eszköz felhasználásával.
201. **Időarányos leírás:** a bruttó érték alapján történő leírás egyik esete az időarányos leírás módszerének alkalmazása. Az időarányos leírás azt jelenti, hogy az értékcsökkenési kulcs meghatározása a hasznos élettartam függvényében történik (lineáris, degresszív időarányos leírás, progresszív leírás).
202. **Teljesítményarányos leírásnál** a hasznos élettartam a megtervezett teljesítménynek felel meg, ennek következtében az időszakonként elszámolható amortizáció mindig a tényleges teljesítmények függvénye.

203. **Mérlegelt (csúsztatott) átlagár:** Minden beszerzés után, illetve bizonyos időszakonként kiszámításra kerül az átlagár a készlet aktuális értéke és mennyisége alapján, és a készletcsökkenés ez alapján számszerűsítendő.
204. **FIFO módszer:** A legrégebbi beszerzési árak, azaz a First In First Out (FIFO) = elsőnek be – elsőnek ki elv alkalmazását jelenti. A legrégebben beszerzett készlet egységárával számol, ha ennek mennyisége nem elegendő a teljes készletcsökkenés elszámolására, akkor a következő beszerzés egységárát alkalmazza a további készletcsökkenések mennyiségeinél. A zárókészlet a legutolsó beszerzési árakon szerepel.
205. **Elszámoló ár alkalmazása:** tartalmilag egy tervezett beszerzési ár, mely a tényleges beszerzési árak alapján kerül kialakításra és a kalkulálása során el kell dönten, hogy csak a tervezett számla szerinti árat tartalmazza-e, vagy ezen kívül a beszerzéshez egyedileg kapcsolódó mellékköltségek is beépítésre kerülnek a tervezett árban. Ezen kiemelt mellékköltségek a vállalkozó döntése alapján lehetnek pl. a külön felszámított szállítási, rakodási költségek (KFSZR), a vámterhek, a beszerzéshez kapcsolódó adók, a hatósági díjak, a raktárba szállításig felmerült kamatok.
206. **Árkülönbözetként** kell kimutatni az elszámoló ár és a tényleges beszerzési ár különbségét. Amennyiben a tényleges beszerzési ár nagyobb, mint az elszámoló ár, az árkülönbözet pozitív, összege ez esetben az elszámoló árat növeli, abban az esetben, ha a tényleges beszerzési ár kisebb az elszámoló árnál, az árkülönbözet negatív, összege az elszámoló árat csökkenti a tényleges beszerzési áron kimutatott készlet meghatározásánál.
207. **Betétdíjas ár** A betétdíj a göngyölegeknél használt, nyilvántartási célokat is szolgáló ár, amely nagyságára jellemző, hogy minden esetben meghaladja a göngyöleg tényleges bekerülési értékét.
208. **Fogyasztói ár** Kiskereskedelmi tevékenység végzése esetén indokolt alkalmazni. A bekerülési (beszerzési) értéket meghaladó bruttó haszonkulccsal kalkulált (árrés- és áfatartalmú) eladási árat jelent.
209. **Határidőn belüli fizetés miatt, adott árengedmény (skontó)** Abban az esetben, ha a vevő vállalkozás a termék-, vagy szolgáltatásértékesítési szerződésben rögzített fizetési határidőnél rövidebb időn belül egyenlíti ki a tartozását, akkor a szerződésben meghatározott mértékű fizetési kedvezményben, engedményben részesülhet.
210. **Mennyiségi kedvezmény (rabatt):** konkrét számlához nem rendelhető olyan kedvezményt jelent, amelyet az eladó bizonyos vásárlási értékhatár elérését követően nyújt a vásárló részére, általában a teljes vásárlási érték százalékában kifejezve.
211. **Függő kötelezettség** Olyan harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már fennáll, de mérlegételenkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Pl. kezességvállalás, garanciavállalás,
212. **Biztos (jövőbeni) kötelezettség:** Olyan visszavonhatatlan kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már fennáll, de a szerződés teljesítése még nem történt meg, ezért mérlegételenként

nem szerepeltethető. Például határidős adásvételi ügyletek, swap ügyletek határidős része miatti kötelezettségek, stb.

213. **Függő követelés:** olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegértékelési szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Idetartoznak különösen a kapott garanciák, kezességek harmadik felek tartozásaiért, valamint a kapott fedezetek, biztosítékok, zálogtárgyak, óvadékok és az opciós ügylet miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések.
214. **Biztos (jövőbeni) követelés:** olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegértékelési szerepeltetése a szerződés teljesítésétől függ. Idetartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések.
215. **Alapbér és törzsbér:** a munkában töltött idő alapján illeti meg a munkavállalót, míg a törzsbér valamilyen teljesítménykövetelmény alapján fizetett bér.
216. **Bérpótlékok:** Eltérő munkakörülmények esetén, (pl. éjszakai munkavégzés, föld alatt végzett munka, különleges beosztás) figyelembe veendő olyan bérösszeg, amelyet az alapbér vagy törzsbér megállapításánál nem vettek figyelembe.
217. **Kiegészítő fizetés:** A munkavállaló által le nem dolgozott időre járó bér, amelyet vagy a Munka Törvénykönyve, illetve egyéb jogszabály vagy a kollektív szerződés ír elő (pl. szabadság idejére járó bér, munkaszüneti napokra járó bér).
218. **Prémium, jutalom:** Előre meghatározott feladat elvégzése esetén prémiumot írnak ki, illetve az elvégzett munka utólagos értékelése alapján jutalom adható.
219. **A munkavállalót terhelő levonások:** eredetük szerint lehetnek: jogszabályok miatti levonások, bírósági és egyéb határozatok alapján történő levonások, munkáltatóval szembeni tartozások miatti levonások.
220. **Kiadás:** Üzemgazdasági értelemben a kiadás természetes mozgást, eszközcsökkenést – például anyagkiadást, azaz anyagkészlet csökkenést – jelent. Pénzügyi értelemben a kiadás tényleges pénzeszközcsökkenés, pénzkiadás.
221. **Összetett költség:** Az összetett költségek többfajta, egymástól elkülöníthető költségnemből tevődnek össze.
222. **Állandó költség:** Az állandó költségek egy adott időszakra vonatkozóan a tevékenység volumenétől függetlenül változatlanok maradnak. Bizonyos kritikus tevékenységi volumen elérésekor azonban ezek a költségek ugrásszerűen változhatnak, azonban a változást követően, a következő kritikus pontig újra változatlanok maradnak.

223. **Változó költség:** A változó költségek a tevékenység mennyiségi változásának függvényében módosulnak, ezek alapján különbséget tehetünk lineárisan (proporcionálisan) változó, progresszíven változó, degresszíven változó és regresszíven változó költségek között.
224. **Releváns – irreleváns költség:** Releváns (befolyásolható) költségek (relevant costs) azok a jövőbeni költségek, amelyek a döntés következtében megváltoznak, míg az irreleváns (nem befolyásolható) költségek (irrelevant costs) azok, amelyekre a döntés nem lesz hatással.
225. **Költségelszámolás:** A költségelszámolás a költségek meghatározott rendszerű nyilvántartása.
226. **Költségkorrekció:** A költségkorrekciók olyan költséghelyesbítések, amelyek a költségek belső szerkezetét és végösszegét is módosítják. A költségkorrekciók két csoportja:
– a költségek időbeli elhatárolása,
– a költségmegtérülések.
227. **Önköltség:** Az önköltség a termékegységre jutó költség.
228. **Közvetlen önköltség:** A közvetlen önköltség a felmerüléskor elszámolt költség termékegységre jutó része.
229. **Szűkített önköltség:** A szűkített önköltség a közvetlen önköltség és a felosztott üzemi általános költség egy termékre jutó részének összege.
230. **Teljes önköltség:** A teljes önköltség a szűkített önköltség és a fel nem osztott általános költség egy termékre jutó részének összege.
231. **Osztókalkuláció:** Az osztókalkuláció során a befejezett termelés összes költségét elosztva az elkészült termékek mennyiségével kapjuk meg az önköltséget. Általában ott alkalmazható, ahol csak egyfajta vagy csak rokon termékeket gyártanak. Az osztókalkulációnak két fajtája van: az egyszerű osztókalkuláció és az egyenértékszámú osztókalkuláció.
232. **Egyenértékszámú osztókalkuláció:** Az egyenértékszámú osztókalkuláció ott alkalmazható, ahol rokon termékeket azonos technológiával állítanak elő, a termékek csupán például méretükben és/vagy megmunkálási idejükben térnek el egymástól. Az önköltség az elkészült termékek összes költségének és a termelés egyenértékszámában kifejezett mennyiségének hányadosa.
233. **Pótlékoló kalkuláció:** A pótlékoló kalkuláció olyan eljárás, amely segítségével a költséghelyeken összegyűjtött költségeket valamilyen paraméter (vetítési alap, költségjellemző, költségokozó) segítségével hozzárendeljük a költségviselőkhöz (költséghelyekhez).
234. **Vetítési alap:** A vetítési alap olyan mérőszám, amelynek mértéke és változása a legjobban befolyásolja a közvetett költségek alakulását.
235. **Likviditási mutató:** A likviditási mutatók azt jelzik, hogy a vállalat mennyire képes rövid lejáratú fizetési kötelezettségeinek eleget tenni. A fizetőképesség mérése vonatkozhat időpontra

vagy időtartamra. A mérlegből számított likviditási mutatók statikusak, adott időpontra vonatkoznak. A mérlegből többféle mutató számítható, például:

$$\text{Likviditási mutató I} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

236. **Jövedelmezőségi mutató:** A jövedelmezőség elemzése során az egyes eredménykategóriákat valamilyen vetítési alaphoz viszonyítjuk. Mind a vetítési alapokat, mind az eredménykategóriákat célszerű a társaság sajátosságai alapján kiválasztani. A jövedelmezőség általános képlete:

$$\frac{\text{Eredménykategória}}{\text{Vetítési alap}}$$

237. **Fedezeti összegű:** A fedezeti összeg a tevékenységgel elért árbevétel és a változó költségek közötti különbség.

238. **Fedezeti hányad:** A fedezeti összeg és az árbevétel hányadosa.

239. **Fedezeti pont:** Közgazdasági értelemben egy vállalat fedezeti pontja az a termelési mennyiség, amely mellett a termék átlagköltsége egyenlő a piaci árral. A vállalat bevételei éppen fedezik a költségeket, a vállalat nem realizál profitot, és nem szenved el veszteséget sem.

240. **Átalakulás**

- **Átalakuláson** a gazdasági társaságok jogutódlással történő megszűnését, illetve ennek során cégforma, vagy cégszám változásával való új társaság alapítását értjük, melynek a társaságok társasági formájának változása, a gazdasági társaságok egyesülése, illetve a gazdasági társaságok szétválása minősül.
- **Társasági formaváltásnak** minősül, ha a gazdasági társaság egyetemes jogutódlással más gazdasági társasági formát választ.
- Az **egyesüléssel** létrejövő változás két vagy több gazdasági társaság egyetlen társasággá történő átalakulását jelenti.
- Az egyesülés egyik formája, a **beolvadás** melynek során egy vagy akár több társaság beolvad egy másik, un. átvevő társaságba, amelynek társasági formája változatlan marad.
- A második forma az **összeolvadás**, mely esetében az összeolvadó társaságok – amelyeknek a száma legalább kettő, de ennél több is lehet – valamennyien megszűnnek és vagyonuk, teljes egészében átszáll az átalakulással létrejövő új gazdasági társaságra, mint jogutódra.
- **Szétválás** esetében a gazdasági társaság legfőbb döntéshozó szervének elhatározása alapján egy gazdasági társaság helyett kettő vagy több jön létre.
- **Különválás** esetében a különváló gazdasági társaság megszűnik, és vagyona az átalakulással létrejövő gazdasági társaságokra, mint jogutódokra száll át.
- **Kiválás** esetében az a gazdasági társaság, amelyből a kiválás történik – a társasági szerződése módosítását követően – változatlan társasági formában működik tovább, a kivált tagok (részvényesek) részvételével és a társasági vagyon egy részének felhasználásával pedig új gazdasági társaság vagy társaságok jönnek létre.

- **Tartós vagyonszűkülés:** ha a Sztv. szerint készített beszámolójának adatai alapján egymást követő két teljes üzleti évben nem rendelkezik a társasági formájára kötelezően előírt jegyzett tőkének megfelelő összegű saját tőkével.
- **Gyors ütemű vagyonszűkülés** Kft. esetében (Rt. esetében), ha a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére (alaptőke kétharmadára) csökken, a tulajdonosoknak határozniuk kell a jegyzett tőke biztosításáról, illetve leszállításáról, mindezek hiányában a társaságnak más társasággá történő átalakulásáról, illetve jogutód nélküli megszüntetéséről.
- **Vagyonszűkülés-tervezet:** a gazdasági társaság átalakulása során az átalakuló (jogelőd) gazdasági társaság és az átalakulással létrejövő (jogutód) gazdasági társaság vagyonának (saját tőkéjének) megállapításához kell készíteni.

241. Csőd, felszámolás, végelszámolás

- **Csődeljárás:** Az adós fizetési haladékot kap, és csődegyezség megkötésére tesz kísérletet.
- A **felszámolási eljárás** olyan eljárás, melynek során a fizetéképtelen adós jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők követeléseit meghatározott módon részben vagy teljesen kiegyenlíti.
- **Egyszerűsített felszámolási eljárás** akkor folytatható le, ha a vállalkozás vagyona a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő, vagy a nyilvántartások illetve a könyvvizetés elégtelensége miatt a „normál” felszámolási eljárás technikailag lebonyolíthatatlan.
- A **végelszámolás** a jogutód nélkül megszűnés azon esete, amelynek akkor van helye, ha a cég fizetőképese, vagyis ha képes kielégíteni a hitelezők vele szemben fennálló követelését.
- **Vagyonszűkülési eljárást** kell lefolytatni, ha megszüntetési eljárás, végelszámolási eljárás vagy felszámolási eljárás lefolytatása után, a cég jogutód nélküli törlését követően olyan vagyontárgy kerül elő, amelynek a törölt cég volt a tulajdonosa.

242. Valós érték

- A **pénzügyi instrumentum** olyan szerződést jelent, amely egyik félnél pénzügyi eszközt, a másiknál pénzügyi kötelezettséget, vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet.
- **Kereskedési célú pénzügyi eszköz:** Rövid távú ár-, árfolyam-ingadozásokból származó nyereség elérése céljából szerzett pénzügyi eszköz:
- **Értékesíthető pénzügyi eszköz:** Amelyet nem soroltak be a kereskedési célú pénzügyi eszközök, a lejáratig tartott pénzügyi eszközök és a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések közé.
- **lejáratig tartott pénzügyi eszköz:** olyan pénzügyi eszköz [ideértve a befektetett eszközök, illetve a forgóeszközök között kimutatott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt, továbbá az áru leszállításával záruló határidős, opciós ügyletekből eredő mérlegen kívüli követelést], amelyet a vállalkozó annak lejáratáig szándékozik és képes megtartani, valamint a bankbetét, illetve a pénzeszköz. Nem tartoznak ide a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések;
- **a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelés:** a gazdálkodó által pénzügyi eszközök, áruk vagy szolgáltatások - közvetlenül az adósnak teljesített - rendelkezésre bocsátásával létrehozott, rögzített vagy meghatározható fizetéssel járó pénzügyi eszköz (ide nem értve azt, amelyet a gazdálkodó kereskedési célúvá minősített, illetve a vásárolt vagy harmadik fél által a gazdálkodóra engedményezett követelést);

- **kereskedési célú pénzügyi kötelezettség:** a nem fedezeti célú származékos ügyletből eredő mérlegen kívüli kötelezettség, valamint az értékpapír kölcsönbevétele miatt fennálló kötelezettség;
- **egyéb pénzügyi kötelezettség:** minden olyan - mérlegben szereplő, illetve mérlegen kívüli - pénzügyi kötelezettség, amely nem tartozik a kereskedési célú kötelezettségek közé;
- **valós érték:** az az összeg, amelyért egy eszköz elcserélhető (eladható, illetve megvásárolható), vagy egy kötelezettség rendezhető megfelelően tájékozott, az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között, a szokásos piaci feltételeknek megfelelően kötött (köthető) ügylet (szerződés) keretében.

243. Előtársaság

- Az **előtársasági időszak** a társasági szerződés ellenjegyzésének vagy közokiratba foglalásának napjától a cégbejegyzésig terjed.

244. Pénznemváltás

- a **funkcionális pénznem** a tevékenység elsődleges gazdasági környezetének pénzneme